GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMĔRĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 237. *Joi 24 Octomvre (5 Noemvre).* **1885.**

Brașovŭ, 23 Octomvre 1885.

Pănă în momentulŭ de față nu avemŭ nicĭ o scire décă s'a întrunitŭ séu nu conferența puterilorŭ în Constantinopolŭ. Era vorba ca prima ședință sĕ se țină încă în 31 Octomvre, dér a fostŭ amânată. Causa amânărei se ḍice că este neînțelegerea ce domnesce în cestiunea rumeliotă între cele trei împĕrății, carĭ persistă a se restabili starea de mai înainte, și între puterile occidentale: Anglia, Francia și Italia, carĭ părtinescŭ mai multŭ séu mai puținŭ unirea bulgară și pe principele Alexandru.

In mijloculŭ neînțelegerilorŭ ce esistă fără îndoiélă între marile puterĭ dela apusŭ și dela rĕsăritŭ asupra modului de procedere și în mijloculŭ nemulțămirei și a iritațiunei ce domnesce în Sofia, Belgradŭ și Atena din causa direcțiunei ce au luat'o lucrurile, este fórte bătătorŭ la ochĭ, că tocmai acele puterĭ, despre carĭ se presupunea, că vorŭ colida mai tare în părerĭ, că tocmai Rusia și Austro-Ungaria parŭ a fi în deplinŭ acordŭ cu privire la pașii ce voiescŭ sĕ-i întreprindă spre domolirea focului iscatŭ în Rumelia orientală. Buna înțelegere între Petersburg și Viena, ce se manifestă în aceste împrejurărĭ grave, este unŭ resultatŭ surprinḍĕtorŭ alŭ întrevederilorŭ dela Skiernivice și Kremsier. E dér fórte naturalŭ, că mulțĭ au începutŭ a bănuí, că aicĭ s'a încheiatŭ între cele douĕ împĕrății vr'o convențiune specială, secretă.

Intre cei cu asemenĭ bănuelĭ și temerĭ, ocupă primulŭ locŭ Maghiarii. Antipatia ce o nutrescŭ ei în contra Rusiei este așa de mare, încâtŭ nicĭ că vorŭ sĕ se gândéscă la posibilitatea unei aliante intime între Austro Ungaria și Rusia, ba declară pe față, că nu dorescŭ o asemenea intimitate, ci suntŭ cu trupŭ și sufletŭ pentru susținerea alianței strînse, ce esistă de șépte anĭ între monarchia nóstră și Germania.

Politicii ungurĭ admitŭ prin urmare, că o apropiare mai mare a Austro-Ungariei de Rusia ar puté sĕ rĕcéscă relațiunile ei cu Germania și deórece se temŭ de acéstă eventualitate, ca unii ce suntŭ în contra curentului slavofilŭ din Austria, espunerile contelui Kalnoky făcute Sâmbăta trecută în comisiunea delegațiunei ungare nu i-au pututŭ mulțămi. Aceste espunerĭ au fostŭ primite cu mare rĕcélă chiar și din partea organelorŭ d-lui Tisza. „Nu înțelegemŭ", ḍice unulŭ din aceste organe, „de ce monarchia nóstră sĕ țină de dragulŭ Rusiei așa de multŭ la susținerea strictă a tractatului de Berlinŭ, care nu este o dogmă, ce sĕ nu se mai pótă schimbá."

Politicii ungurĭ arŭ fi doritŭ așadér ca contele Kalnoky sĕ le vorbéscă mai puținŭ de nisuințele sale d'a se înțelege cu Rusia și mai multŭ de hotărîrea sa de-a luá în apĕrarare interesele Sêrbiei, care se pretinde că se află în sfera de putere a Austro-Ungariei. „Décă vomŭ merge cu Rusia mână în mână în tóte și vomŭ respinge categoricŭ pretensiunile Sêrbiei atuncĭ ne vomŭ perde tóte simpatiele la Sêrbĭ. și opera anilorŭ trecuțĭ va fi nimicită." Astfelŭ raționéză politicii ungurĭ și de aceea i-a indispusŭ asigurarea lui Kalnoky, că tinde la o înțelegere cu Rusia în tóte punctele.

Ceea ce a atinsŭ de curêndŭ unŭ ḍiarŭ de frunte vienesŭ, că adecă basa politicei esterióre a monarchiei nóstre este în momentele de față mai multŭ alianța cu Rusia, decâtŭ alianța cu Germania pare a se adeverì. Foile inspirate de contele Kalnoky, ne spunŭ, că dênsulŭ încă de aci în colo sperézà a promova înțelegerea cu Rusia, care singură póte scăpa monarchia d'unŭ mare rĕsboiu. In adevĕrŭ, décă la cérta dintre Sêrbia și Bulgaria s'ar mai adauge și unŭ conflictŭ austro-rusescŭ, rĕsboiulŭ ar fi inevitabilŭ.

Dér și foile cele mai bine informate trebue sĕ recunóscă, că relațiunile monarchiei nóstre cu Rusia, cu tóte că suntŭ fórte satisfăcătóre, nu posedŭ încă caracterulŭ, că ar fi asigurate și bine întemeiate pentru tóte casurile.

Se potŭ ivì dér împrejurărĭ, carĭ sĕ turbure din nou relațiunile amicabile austro-russe și aicĭ zace periculŭ, ce'lŭ ascunde viitorulŭ.

UNIREA BULGARILORŬ.

Telegramele cele mai nouĕ:

Constantinopolŭ, 2 Noemvre. Se vorbesce, că ambasadorii englesŭ și francesŭ au primitŭ instrucțiunĭ aprópe identice pentru conferință. Amêndoi vorŭ insista pe lângă aceea, că tóte mĕsurile esecutive pentru susținerea tractatului dela Berlinŭ, precum și provocarea privitóre la acésta către prințulŭ Alexandru suntŭ esclusivŭ afacerea Porții.

Atena, 2 Noemvre. In cursulŭ desbaterii asupra adresii a declaratŭ *Delyannis*, că e datoria Greciei *sĕ grăbéscă pregătirile. Grecia nu se va da îndĕrĕtŭ dela unŭ rĕsboiu pentru apĕrarea intereselorŭ eline* și de sigurŭ va eșì cu onóre din luptă. Ministrulŭ de marină face pașĭ pentru unŭ creditŭ de 12 milióne. *Turcia concentrézà trupe în Epirŭ* și înființézà acolo deposite de munițiunĭ.

Londra, 2 Noemvre. „Standard« anunță din Atena: *Grecia* a rĕspunsŭ la nota puterilorŭ ca și Serbia, cu adausulŭ, că Grecia nu póte considera starea lucrurilorŭ ca regulată séu asigurată, *câtŭ timpŭ ea nu posede în Epirŭ celŭ puținŭ linia de graniță ce i s'a concesŭ prin tractatulŭ de Berlinŭ.*

Belgradŭ, 2 Noemvre. Unŭ transportŭ de 40,000 *puscĭ* pentru armata sêrbéscă împreună cu o mare parte din îmbrăcămintea comandată în Brünn a sositŭ aci. *Elevii academiei militare* precum și toțĭ funcționarii militarĭ în reservă au plecatŭ la armată. Sgomotulŭ, că Serbia, sub tóte împrejurările, după încheiarea conferinței va intra în acțiune, a produsŭ o iritațiune generală în poporațiune.

Sofia, 2 Noemvre. *Supușii sêrbĭ*, carĭ locuescŭ aci și cărora nu li se permisese întórcerea în Sêrbia, *se mână în cete fiindŭ bătuți* în celŭ mai barbarŭ modŭ de către poliția bulgară. Câte 10 până la 20 de Bulgarĭ armațĭ se aruncă asupra unui Sêrbŭ și 'lŭ batŭ până ce abia mai dă semne de viéță. Poliția nu cruță nicĭ chiar copii și femei sêrbe, le torturézà și le batŭ, așa cá multŭ timpŭ nu mai potŭ lucra.

Constantinopolŭ, 2 Noemvre. *Intr'o ședință pregătitóre* ținută la 30 Octomvre de către ambasadorĭ, *representantulŭ englesŭ s'a esprimatŭ* cu multŭ focŭ în *contra restabilirei statului quo ante*, fără sĕ se țină órecum sémă de faptele împlinite, și luà espresŭ partea prințului *Alexandru. Ambasadorulŭ francesŭ* înclină spre aceeașĭ părere și *accentuézà necesitatea d'a se satisface aspirațiunilorŭ bulgare* spre a se asigura liniștea în statele balcanice. *Ambasadorulŭ italianŭ* luà o atitudine împăciuitóre și declarà, că *guvernulŭ sĕu*, deșĭ e pentru concesiunĭ, *vrea sĕ procédă în unire cu cele trei împărății.* Atitudinea Angliei pricinuesce Porții și diplomației neliniște, și se *prevede o desbinare seriósă în sînulŭ conferinții.*

Atena, 2 Noemvre. Ministerulŭ de rĕsboiu a ordonatŭ sĕ se grăbéscă cumpĕrarea de cai în Austro-Ungaria, deórece e temere, că guvernulŭ austro-ungarŭ va opri esportulŭ de cai.

Londra, 2 Noemvre. *Rusia a declaratŭ formalŭ, că nu va permite sĕ între trupele turcescĭ în Rumelia ostică. — Salisbury e în contra depunerii prințului Alexandru.*

Filipopolŭ, 2 Noemvre. Ierĭ *s'a înauguratŭ aci deschiderea noului liceu* cu o pompă neobicĭnuită. Ceremonia religiósă s'a sĕvêrșitŭ în presența prințului Alexandru, a autoritățilorŭ civile și milĭtare și a unei marĭ mulțimĭ. Directorulŭ liceului d. *Agură*, Românŭ de origină și fostŭ revizorŭ scolarŭ în România, a pronunțatŭ unŭ discursŭ prin care a cerutŭ ca liceulŭ sĕ fiă supranumitŭ Alexandrovska, în semnŭ de dragoste și devotamentŭ pentru principe.

Sofia, 2 Noemvre. Circulă pe aci o mulțime de șcirĭ îngrijitóre cu privire la atitudinea Serbiei și la neînțelegerile dintre puterĭ. Sĕ crede însĕ, că va fi cu neputință conferinței să restabiléscă *statulŭ quo ante.* In casŭ de a se otărî unŭ asemenea lucru, elŭ nu s'ar puté esecuta decâtŭ printr'unŭ resboiŭ, de vreme ce atâtŭ Bulgarii câtŭ și Rumelioții suntŭ otărîțĭ sĕ nu se supună unei asemenea hotărîrĭ. Tóte pasurile dinspre Serbia suntŭ atâtŭ de bine fortificate încâtŭ chiar unŭ numĕrŭ restrânsŭ de apĕrătorĭ arŭ puté respinge unŭ atacŭ. Mâne plécă 2 baterii la fruntarii.

Kalnoky în delegațiunea ungară.

In ședința dela 31 Octomvre a delegațiunii ungare, ministrulŭ de estene *Kalnoky*, la întrebările ce i s'au pusŭ cu privire la politica esternă, a rĕspunsŭ cam acestea: *Intre Austro-Ungaria și Rusia nu esistă alte rapórte decâtŭ ale convențiunilorŭ internaționale*; rapórtele suntŭ totŭ cele caracterisate în anulŭ trecutŭ. *In raporturile cu Germania nu esistă nicĭ o schimbare.* Cu privire la *Serbia*, Kalnoky a disŭ, că *e o cestiune fórte delicată a vorbi de apĕrarea intereselorŭ streine*, mai alésŭ când e vorba despre raportulŭ unui statŭ mare către unulŭ micŭ, cum e Serbia.

Spre a cunósce ce impresiune au făcutŭ aceste declarațiunĭ asupra delegațilorŭ ungarĭ, corespondentulŭ lui »Narodni Listy« vorbì cu contele *Apponyi*. Étă cam ce a rĕspunsŭ acesta:

Elŭ a recunoscutŭ în fața altorŭ delegațĭ ungurĭ, că cuvintele lui Kalnoky suntŭ sincere și leale, deși nu consimte cu totŭ ce a ḍisŭ acesta și 'șĭ va aràta părerea în plină ședință a delegațiunii. S'a ascultatŭ bucurosŭ asigurarea, că alianță cu Germania nu s'a schimbatŭ și că cu Rusia nu esista tractate. Acésta a îndestulitŭ Apponyi nu crede, că Serbia ar avé motivŭ de desamăgire și amărîre în contra Austro Ungariei. »Póte că am alesŭ unŭ cuvêntŭ necorectŭ, ḍise Apponyi, când am întrebatŭ dacă Austro-Ungaria va sprijini în orĭce împrejurărĭ pe Serbia. Acésta nu va puté sĕ nu recunóscă îndreptățirea rĕspunsului lui Kalnoky în acéstă cestiune. Póte că sprijinulŭ nostru ar fi trebuitŭ sĕ fiă mai decisivŭ. Nu e adevĕratŭ, că Ungaria doresce rĕsboiu cu Rusia, deși armata austro-ungară e mai tare și mai capabilă și în câteva lupte Rusia ar fi invinsă; dér ce folosŭ ar avé monarchia nóstră? Rusiei nu vremŭ sĕ'i luămŭ nimicŭ și după câteva lupte perdute Rusia n'ar fi nicĭ învinsă, nicĭ bătută. Ungaria considerà cea mai bună garanță în alianța cu Germania. Dorimŭ bune relațiunĭ cu Rusia, dér nu în contulŭ intereselorŭ nóstre. Noi Ungurii nu cunóscemŭ interese rusĕscĭ la Balcanĭ. Monarchia nóstră trebue sĕ aibă la Balcanĭ o posițiune conducĕtóre și hotărîtóre. Nu vremŭ sĕ anexămŭ țĕrĭ acolo, vremŭ neatêrnarea popórelorŭ și micelorŭ state, dér sĕ nu se întreprindă nimicŭ acolo în contra nóstră și aceste țĕrĭ trebue sĕ rĕmână deschise *intereselorŭ nóstre politice-comerciale.* Acéstă atitudine va lua politica nóstră esternă, la conferință o va apĕra cu tótă energia unui statŭ militarŭ puternicŭ.«

Acelașĭ corespondentŭ a vorbitŭ și cu ambasadorulŭ sêrbescŭ din Viena *Bogicevicĭ*, ca sĕ auḍă părerea lui despre declarațiunile lui Kalnoky. Elŭ ḍise:

Serbia n'are până acum motivŭ de desamăgire. Serbia pune alternativa: séu *status quo* séu *o despăgubire demnă și o mărire a Serbiei.* Pentu acésta Serbia a trebuitŭ sĕ mobiliseze, *fără sĕ fi fostŭ condusă* și *încuragiată* de *Austro-Ungaria, dér* nicĭ *descuragiată.* Elŭ celŭ puținŭ nu scie, deși e posibilŭ, că așa ceva s'a pututŭ întêmpla prin ambasadorulŭ austro-ungarŭ din Belgradŭ séu într'o convorbire a regelui Milan cu Kalnoky. Serbia e convinsă, că jertfele ce le face nu suntŭ zadarnice, suntŭ făcute în interesulŭ păcii și alŭ echilibrului în peninsula balcanică. Serbia nu se teme nicĭ de tótă Turcia, necum de trupele bulgare. Ce privesce pe Austro-Ungaria

numai în casulŭ când nu s'ar restabili *status quo ante*, sosesce pentru Serbia momentulŭ, în care séu se împlinescŭ speranţele ce le-a pusŭ ea în Austro-Ungaria séu se amăgescŭ. Serbia speră şi se încrede în simţĕmintele amicale ale Austro-Ungariei. In casŭ că s'ar deslănţui cestiunea orientală, speră Serbia, că Austro-Ungaria nu o va părăsi.

CONFERENŢA, BULGARIA ŞI SÊRBIA.

Despre situaţiunea conferenţei puterilorŭ din Coustantinopolŭ faţă cu Bulgaria şi Sêrbia scrie „N. fr. Presse" între altele:

Conferinţa nu va putea sĕ dea unŭ resultatŭ favorabilŭ decâtŭ numai atuncĭ când principele Alexandru se va supune cu totulŭ otărîrilorŭ ei şi regele Milanŭ îşĭ va ţiné frumosŭ sabia în técă. Décă se vorŭ întêmpla amêndouĕ aceste presupunerĭ, atuncĭ diplomaţii, carĭ se vorŭ întruni acum, vorŭ repara postavulŭ tratatului de Berlinŭ care a fostŭ ruptŭ, fără a-i distruge modelulŭ.

Acum este vorba de pacînica restabilire a *statului quo ante*, şi pentru-ca sĕ se pótă efectua acésta, totŭ va trebui sĕ li se pună Bulgarilorŭ nainte perspectiva, că 18 Septemvre nu va fi cu totulŭ ştersŭ din istorie. Astfelŭ, supunerea lorŭ este fórte neprobabilă. Décă însĕ conferinţa va lăsa sĕ se întrevédă putinţa unei unirĭ a Rumeliei Orientale cu Bulgaria, atuncĭ Serbia se va înflăcăra şi va striga sĕ i se de o compensaţiune. Acésta se va întêmpla chiar şi atuncĭ când Conferinţa, de mai nainte, după cum ne şi aşcetămŭ, va rosti în unanimitate mĕnţinerea în principiu a tratatului de Berlinŭ.

Acésta este dilema.

Décă însĕ Conferinţa va lua Bulgarilorŭ orĭ-ce speranţă, atuncĭ cei din Sofia şi Filipopoli vorŭ refusa d'a i se supune — şi spre acésta ei vorŭ găsi cu atâtŭ mai lesne curagiulŭ, cu câtŭ a dispărut aprópe îngrijirea despre o intervenire turcéscă.

Décă Conferinţa va face o concesiune Bulgarilorŭ, atuncĭ regele Milanŭ, în încurcătura sa de înainte, va urma esemplulŭ lui Napoleonŭ III şi se va încerca sĕ înlăture pericolele din întru printr'unŭ resbelŭ în afară. Cine îlŭ va împedeca dela acésta? Cine va salva pacea din peninsula balcanică?

Serbia a făgăduitŭ sĕ nu recurgă la arme pănă ce nu se va sfîrşi Conferinţa. Dér décă ea va găsi că prin hotărîrile Conferinţei s'a sdruncinatŭ echilibrulŭ din peninsula balcanică, cine o va sili sĕ revină la o altă credinţă? La acestea nu ni se póte da nicĭ unŭ rĕspunsŭ. Noi nu putemŭ decâtŭ sĕ dorimŭ ca Conferinţa sé-lŭ dé, dér n'avemŭ nicĭ cum speranţă că se va întêmpla acésta, căcĭ noi nu suntemŭ aşa de optimiştĭ ca diplomaţia, ale cărei presupunerĭ de succesŭ potŭ fi rĕsturnate de aḑi pe mâne.

Dér pe când Conferinţa şĭ-a aplanatŭ tĕrêmulŭ pentru ântiele sale demersurĭ în Rumelia Orientală, ne sosescŭ din Grecia scirĭ îngrijitóre. Universitatea din Atena a fostŭ închisă, fiindcă studenţii s'au dusŭ în armată, şi întréga administraţiune a Statului este aprópe paralisată, fiindcă şi funcţionarii s'au înrolatŭ în armată. Guvernulŭ şi regele suntŭ fără putere d'a face ceva contra curentului generalŭ, şi nu este tocmai peste putinţă ca în Creta séu la frontaria turco-grécă sĕ facă esplosiune fanatismulŭ rĕsboinicŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Dumineca viitóre, 27 Octomvre (8 Noemvre), »Reuniunea femeilorŭ române din Braşovŭ« va arangia în sala Hotelului Nr. 1 o *petrecere musicală* cu jocŭ şi tombolă. Bilete de întrare se găsescŭ de acum la librăriile d-lorŭ N. Ciurcu şi H. Zeidner, precum şi la d-nii M. şi L. Laszlo; de persónă 80 cr., de familia (3 persóne) 1fl.; bilete se mai găsescŭ Dumінecă séra la casă; unŭ biletŭ de tombolă 20 cr. Sperămŭ că publiculŭ va participa în numĕrŭ câtŭ se póte de mare, fiindŭ destinatŭ venitulŭ fondului reuniunei alŭ cărei scopŭ nu se póte mai nobilŭ.

—0—

Mâne Joi, eventualŭ poimâne Vinerĭ, *representanţa* oraşului Braşovŭ va ţine la órele 3 d. a. adunare generală la magistratŭ. La ordinea ḑilei e: raportulŭ comisiunei de trei şi propunerĭ cu privire la organisarea căpitănatului orăşenescŭ.

—0—

Kossuth a adresatŭ deputatului Otto Herman douĕ scrisorĭ, în care arată „pericululŭ" în care se află Ungurii din Ardealŭ. Herman a dăruitŭ scrisorile reuniunei ardelene de maghiarisare, care va dispune publicarea lorŭ. — Nicĭ vorbă că uneltirile coşutiste tintescŭ a lovi totŭ în hoţii de pagubaşĭ.

—0—

Calea ferată dintre Oşorheiu şi Reghinŭ se va preda circulaţiunei pe la mijloculŭ lunei Decemvre.

—0—

In cancelaria „Kulturegylet"-ului *se caută* duoi scriitorĭ bunĭ, carĭ pe lângă pricepere, sĕ aibă şi consciinţă de „sfânta" causă. Din parte ne recomandămŭ a se lua duoi Croaţĭ din partida lui Starcevicĭ.

—0—

Sub titlulŭ „lume românéscă în Cluşiu" scrie „Ellenzék": „La judecătoria cercuală de acolo, fiindŭ vacantŭ loculŭ unui scriitorŭ, au concuratŭ 19 inşĭ spre a'lŭ dobêndi. Intre aceştĭ 19 concurenţĭ a fostŭ şi unŭ singurŭ Românŭ şi tocmai acestŭ *Românŭ a dobênditŭ loculŭ de scriitorŭ*. A concursŭ şi unŭ juristŭ absolutŭ, care de 5 anĭ servesce ca diurnistŭ, dér fiindcă se mărturisesce pe sine de Maghiarŭ înaintea ómenilorŭ şi a lui Dumneḑeu, a trebuitŭ sĕ cadă. — Bietulŭ „Ellenzék"! L'a apucatŭ năbădăile, că unŭ Românŭ ia şi elŭ o lefşóră totŭ din banĭ românescĭ. Orĭ s'a speriatŭ, că se „valahiséză" Cluşiulŭ?

—0—

Judele din Tomnatecŭ *a fostŭ împuşcatŭ* în séra de 26 Octomvre, tocmai pe când cina cu preotulŭ d'acolo şi cu esecutorulŭ de dare Mate. Ucigaşulŭ, care se urmăresce, l'a împuşcatŭ prin ferésträ.

—0—

In *Alba-Iulia*, scrie »P. Ll.,« esista de câtva timpŭ óre care încordare între civilĭ şi militarĭ, care se atribuia atitudinei filoromâne a duorŭ oficerĭ şi împrejurărei, că oficerii n'au fostŭ avertisaţĭ de superiorii lorŭ imediaţĭ. Acum lucrulŭ s'a potolitŭ, oficerii au fostŭ transferaţĭ şi unŭ oficerŭ superiorŭ pensionatŭ. — Departe a mai ajunsŭ impertinenţa »patrioţilorŭ" făcuţĭ ér nu născuţĭ. Ne mirămŭ, cum de sufere comanda armatei comune din Ardealŭ, ca nisce şovinişţĭ, făcuţĭ Maghiarĭ, sĕ bage vrajbă în armata comună, unde Germanu rĕmâne germanŭ, Românu românŭ ş. a., fiindŭ fiecare în dreptŭ sĕ se mărturiséscă de ceea ce e?

—0—

Unŭ césornicarŭ din Haţegŭ primi deunăḑĭ unŭ pachetŭ din Viena, pentru care plăti 363 fl. rembursă. Când desfăcu pachetulŭ, în locŭ de césornice găsi — petre.

—0—

„Buk. Tgbltt" află, că Israeliţilorŭ isgoniţĭ li s'a datŭ bilete de drumŭ fără plată până la graniţă, unde li s'a înmânatŭ fiecăruia şi câte o sumă de banĭ din partea autorităţii române.

—0—

In „Leipziger Tageblatt« se află într'unŭ numĕrŭ recentŭ urmĕtorulŭ anunţŭ: „Incunosciinţămŭ pe iubiţii noştrii amicĭ şi cunoscuţĭ, că aḑi ni s'a născutŭ o vióe fetiţă, *alŭ douĕḑecĭ şi nouĕlea copilŭ.* Lipsca, 12 Octomvre 1885. Hermann Ziliack, Maria Ziliack, n. Friedmann.' — Binecuvêntată familiă!

Biserica-Albă, 27 Octomvre n. 1885.

Unŭ botezŭ şi o serenadă. — Patronĭ de casă, — Dr. V. Lucaciu. — Associaţiunea aradană. — Incendiu în Oraviţa. — Starea economică.

Domnule Redactorŭ!

Permiteţi-mĭ, sĕ vĕ comunicŭ ceva din viaţa nóstră socială de pe aicĭ şi altele.

In 18 st. n. l. c. botezându-se fiulŭ nou născutŭ alŭ D-lui adv. I. M. Roşu din locŭ, căruia'i s'a datŭ în botezŭ numele de »*Corneliu*," corulŭ vocalŭ românŭ din localitate a surprinsŭ séra pela $9^1/_2$ óre pe numitulŭ d. advocatŭ cu o serenadă fórte frumósă aranjată aşa încâtŭ a storsŭ admiraţiunea poporaţiunei germane de aicĭ. Conductulŭ a pornitŭ dela casa d-lui industriaşŭ Constantinŭ Paleu din strada milionerilorŭ, In frunte a mersŭ o bandă ţigănéscă ḑicêndŭ din lăută marşulŭ numitŭ: »Hora Sinaei.' După aceştia au urmatŭ coriştii şi mai mulţĭ tinerĭ cu lampe şi lampióne, carĭ în întunereculŭ nopţii ofereau unŭ aspectŭ fórte feericŭ. Când a ajunsŭ conductulŭ la locuinţa d-lui adv. Roşiu din apropierea promenadei urbane, strada era plină de lume. Foculŭ bengalicŭ şi o producţiune pirotechnică a datŭ serenadei unŭ coloritŭ şi mai feericŭ. Corulŭ a cântatŭ, vre-o patru piese secerândŭ aplause frenetice din partea publicului ascultătorŭ. Coristulŭ scriitorŭ alŭ acestorŭ şirurĭ a ţinutŭ o cuvêntare de felicitare, la care d-lŭ Roşiu a rĕspunsŭ fórte emoţionatŭ promiţêndŭ, că se va sili a da fiului sĕu o crescere câtŭ numai se póte de *românéscă*. Amêndouĕ vorbirile au fostŭ primite cu aplause. Notezŭ, că după aceste d-lŭ advocatŭ a poftitŭ pe toţĭ coriştii la masa sa ospitală, unde ne-amŭ petrecutŭ până după 11 ore între accentele musicei, toasturĭ, arii şi cântece naţionale.

Totulŭ este eflusulŭ iubirei şi popularităţii, de care se bucură d-lŭ advocatŭ la cetăţenii şi la Românimea de aicĭ şi din giurŭ. Esemplu destulŭ de frumosŭ. Baremĭ de ar fi bărbaţii noştri, carĭ merită, pretutindenea onoraţĭ conformŭ meritelorŭ lorŭ. Atuncĭ amŭ puté ḑice, că societatea română se deşteptă şi că disponemŭ de o putere socială órecare.

*

Aicĭ în părţile banatice este datina d'a serba ḑiua patronilorŭ casei, cum era d. e. şi la Romănii cei vechĭ serbarea ḑeilorŭ penaţĭ. O astfelŭ de serbare a fostŭ în 26 n. l. c. la d. adv. Roşiu şi la d. industriaşŭ Paleu fiindŭ adecă Vinerea mare şi ḑiua sântei Paraschive.

In órele p. m. s'a întrunitŭ la casa d-lui Paleu în acéstă ḑi o societate frumósă românéscă, care între conversărĭ, toasturĭ, cântece şi musică românéscă şĭ-a petrecutŭ până de către séră pe la $6^1/_2$ óre. Toasturĭ s'au ţinutŭ pentru d-nulŭ casei şi pentru mai mulţĭ. Este de însemnatŭ, că în decursulŭ acestei petrecerĭ de caracterŭ mai multŭ familiarŭ, d-lŭ adv Roşiu a toastatŭ în onórea şi pentru sănĕtatea bravului şi multŭ persecutatului preotŭ românŭ din părţile Sătmărene Dr. *Vasiliu Lucaciu*. Toastulŭ a fostŭ primitŭ cu urărĭ entusiastice şi unŭ membru din societate fù însărcinatŭ d'a notifica acésta d-lui Lucaciu. Totŭ aicĭ s'a toastatŭ şi s'a colectatŭ şi pentru prosperarea *asociaţiunei aradane*. Societatea adunată între altele şĭ-a esprimatŭ dorinţa d'a vedé *întrunită* asociaţiunea aradană cu cea transilvană. S'a decisŭ şi dispusŭ, că acéstă dorinţă sĕ se notifice comitetului din Aradŭ.

*

Cu durere trebue sĕ vĕ notificŭ d le Redactorŭ şi o scire întristătóre şi anume, că în Oraviţa în nóptea din 25 spre 26 n. l. c. unŭ incendiu teribilŭ a prefăcutŭ în cenuşă mai multŭ decâtŭ 36 de case. Nóptea a fostŭ vêntŭ fórte mare, oraşulŭ situatŭ pe o vale fórte strîmtă aşa încâtŭ mai nimicŭ nu s'a pututŭ scăpa dinaintea focului îngrozitorŭ. Daunele suntŭ enorme. Mai multe familii române se ḑice, că ar fi rĕmasŭ fără masă şi vatră.

Calamitate destulŭ de mare, mai cu sémă décă luămŭ în considerare crisa economică, care şi altcum se sémte şi pre aicĭ. Recolta n'a fostŭ prea mare, viile au începutŭ a nu produce mai nimicŭ. Şi cu tóte aceste productele parŭ a nu avé nicĭ unŭ preţŭ. La têrgulŭ de ţéră din urmă, care s'a ţinutŭ aicĭ în ḑilele din 15—18 n. l. c. vitele au fostŭ fórte rĕu căutate.

Aeli-us.

CESTIUNĬ SCOLARE.

Din ţinutulŭ Reghinului săsescŭ, Octomvre 1885.

Domnule Redactorŭ! Intre nenumĕratele corespondinţe ce s'au trimis din jurulŭ Reghinului săsescŭ până în presinte, nicĭ una nu s'a ocupatŭ seriosŭ şi cu deamĕruntulŭ de scólele nóstre confesionale române, care prin indiferentismulŭ fostilorŭ protopopĭ şi administratorĭ protopopescĭ au ajunsŭ aprópe a se ruina din tóte punctele de vedere, aşa, că în tractulŭ protopopescŭ alŭ Reghinului săsescŭ astăḑĭ în multe comune nicĭ că avemŭ edificii scolare corĕspunḑĕtóre, nicĭ docenţĭ cualificaţĭ. In tractulŭ Reghinului săsescŭ şi aḑĭ se află învĕţătorĭ de aceia carĭ ţinŭ băgău (scrumŭ din pipă) în gură.

Ce e dreptŭ, lefile docenţilorŭ s'au sistemisatŭ încâtva, dér acésta sistemisare pare a fi numai o colibă de cocenĭ. Da, căcĭ poporulŭ dedatŭ fiindŭ a nu crede preoţilorŭ, şi învĕţatŭ a licita ad minuendum lefile docenţilorŭ, pre lângă tóte încercările câtorva comisiunĭ esmise în acestŭ respectŭ, şi pre lângă tótă silinţa ce şĭ-a dat'o d. protopopŭ actualŭ, încă nu avemŭ mai nimicŭ sigurŭ şi stabilŭ cu privire la sistemisarea lefilorŭ docenţilorŭ, fiindcă senatulŭ scolasticŭ protopopescŭ pe ceea ce au făcutŭ unele comisiunĭ esmise în acéstă afacere nicĭ unŭ pondŭ nu au pusŭ, ci au neglesŭ totŭ lucrulŭ. Pe lângă acésta între unii preoţĭ şi docenţĭ din tractulŭ susŭ numitŭ mai domnesce şi afurisita de invidiă, cértă şi alte slăbiciunĭ.

Aşa docentele din *Urisiu inferiorŭ* Andreiu Truţa, carele are atestatŭ de cualificaţiune din Blaşiu şi altulŭ dela cursulŭ suplimentarŭ pentru limba maghiară, întratŭ în fondulŭ pensiunilorŭ invĕţătorescĭ, şi care servesce în Urisiu inferiorŭ de 11 anĭ, éră mai nainte în alte comune 10 anĭ — la olaltă 21 anĭ, în urma mai multorŭ denunţărĭ şi informaţiunĭ rele ce i le-a datŭ parochulŭ din Urisiu inferiorŭ oficiului protopopescŭ, îndată după terminarea cursului scolasticŭ espiratŭ, îşĭ dete demisiunea. Acésta a măchnitŭ poporulŭ, care ţine la elŭ până la inimă. Timpulŭ ferielorŭ a trecutŭ şi staţiunea de docente din Urisiu inferiorŭ deja era vacantă, din care causă d. protopopŭ tractualŭ, după cum se vorbesce a încredinţatŭ pe parochulŭ localŭ sĕ ţină cursŭ cu copii, până la altă rênduială. Inainte de începerea cursului scolasticŭ, Dumінecă în 30 Augustŭ, în locŭ de a potoli spiritele destulŭ de aţîţate din causa demisionării învĕţătorului lorŭ şi a necurmatelorŭ procese ce le-a avutŭ poporulŭ cu parochulŭ, acesta începe a înprospĕta nemulţămirea poporului cu cuvinte aspre în biserică îmbrăcatŭ fiindŭ în vestmintele sânte.

Poporulŭ, înfuriindu-se, numai decâtŭ a alesŭ o deputaţiune din fruntaşii comunei, care mergêndŭ la protopopŭ în Reghinulŭ săsescŭ au cerutŭ cu insistenţă restituireă fostului docente Andreiu Truţa. Deputaţiunea a primitŭ resoluţiunea verbală dela d. protopopŭ, »că se facă ce vorŭ vré.« Aşa dér ómenii, carĭ au fostŭ în deputaţiunea susŭ atinsă împreună cu ceilalţĭ ómenĭ din comună, pre susŭ numitulŭ docente l'au adusŭ înderĕtŭ în postulŭ sĕu.

Unŭ casŭ şi mai curiosŭ s'a întêmplatŭ în 6 Sept. în comuna Şerbeniu. Şi anume în comuna acésta de mai mulţĭ anĭ a funcţionatŭ ca cantorŭ şi docente Dorotteiu Popŭ, afară de anulŭ espiratŭ, care arătă o negligenţă nespusă, şi nu are cualificaţiunea cerută. Audindŭ acesta, că o ordinaţiune a ministrului Trefort opresce autorităţile şcolastice confesionale a delătura în orĭ şi ce modŭ pe docenţĭ fără scirea ministerului de instrucţiune merge la oficiulŭ protopopescŭ şi protestéză în contra delăturărei sale din postulŭ de docentŭ, ér d. protopopŭ ilŭ îndrumă la inspectorulŭ reg. şcolarŭ din Mureşŭ-Oşorheiu, dicêndŭ, că décă ilŭ va primi acela, d-sa nu are nimica contra (sic!). Respectivulŭ numai decâtŭ alergă la Mureşŭ-Oşorheiu si se întórse în comună cu vorba dela Insp. reg. ca sĕ încépă cursulŭ, şi aşa în 6 Septemvre se apucă sĕ facă têrgŭ cu ómenii a fi docente pentru 100 fl.

In comuna Cacuciu docentele de până acuma Iacobŭ Suciu, pe lângă aceea că e şi mai slabŭ ca celŭ din Şerbeniu, nu'şĭ vedé nicĭ de şcólă. Cu ocasiunea când d. protop. tractualŭ a eşitŭ în faţa loculuĭ pentru facerea actelorŭ de dotaţiune faţă cu salarele docenţilorŭ sistemisate în unele comune prin comisiunile esmise în acestŭ respectŭ, în altele de a se sistemisa, după cum sunt informatŭ s'a încredinţatŭ parochului Simesnŭ Suciu începerea cursuluĭ şcolasticŭ şi propunerea până la altă rênduială. Cum s'a întêmplatŭ însĕ cum nu, adĭ totŭ Iacobŭ Suciu face cursulŭ la şcólă. Ĕtă cum se jócă aceştĭ învĕţătorĭ nerecunoscuţĭ cu maĭ marii şcólelorŭ după cum vréu dênşii. Vedeţĭ cum merge tréba, décă ceĭ maĭ marĭ aĭ noştri nu se sciu folosi de dreptulŭ şi puterea ce o au în mână?

Totŭ cam aşa stă lucrulŭ şi în comuna Sânmihaiu cu învĕţătorulŭ Nicolae »Chŭrtŏs,« care când a fostŭ în Mureşŭ-Oşorheiu înaintea comisiunei pentru visitare spre a căpĕta pensiunea din fondulŭ de stipendie, a fostŭ obiectŭ de risŭ celorŭ carĭ au fostŭ de faţă, şi delegatulŭ Metropolitanŭ din aceea comisiune a atrasŭ atenţiunea protopopului tractualŭ alŭ Reghinului săsescŭ, ca sĕ fiă băgătorŭ de sémă, şi când se vorŭ înfăţişa astfelŭ de învĕţătorĭ înaintea comisiunei sĕ fiă mai curaţĭ, ér nu murdarĭ. Poftimŭ docente.

Dealtmintrelea în comunele acestea leafa anuală docenţială, pre lângă tóte greutăţile ce are de a le îndura poporulŭ, în anulŭ acesta este ridicată la 150 fl. dér ce folosŭ, că nimenea nu s'a încercatŭ a o pune în pracsă. Iţele se încurcă şi cine é mai tare, acela a fi şi mai mare. Ei, dér aşa nu e bine, maĭ marii noştrĭ carĭ suntŭ chemaţĭ a supraveghia scólele confesionale, au lege, au regulamentŭ, care ambele le dau dreptŭ de dispunere; pentruce nu se folosescŭ de acelŭ dreptŭ? Ce mai aştéptă? Până când vomŭ face totŭ colibĭ de docenţĭ şi nu ne vomŭ îngriji de causele scolastice? Au nu avemŭ şi noi senatŭ eparchialŭ, care amĕsuratŭ § 81 din regulamentŭ sĕ se îngrijéscă şi sĕ pună tótă silinţa spre a emenda tóte scăderile ce se întêmplă în învĕţămêntulŭ scolasticŭ? Pentru ce acestŭ senatŭ protop. din Reghinulŭ săsescŭ, dela înfiinţarea lui acum mai de 3 anĭ nu a ţinutŭ nicĭ o şedinţă în causele scolastice amĕsuratŭ § 93 din regulamentŭ? Şi unde în altŭ locŭ este mai mare lipsă ca aicea în tractulŭ protop. alŭ Reghinului săsescŭ, ca § 93 din regulamentŭ sĕ se ţină în strictă putere? Şi nu numai la 3 lunĭ cum dice § 93 sĕ se ţină sfatulŭ, ci şi la o lună nu ar strica, pentru că aicea aşa cerŭ împrejurările.

Ce folosŭ au adusŭ şi ce înţelesŭ potŭ sĕ aibă comisiunile, compuse din câte unŭ preotŭ şi unŭ laicŭ, încredinţate cu supraveghiarea preste învĕţămêntŭ, când basa tuturorŭ încercărilorŭ de organisare nu se observă după cum se pretinde în regulamentŭ? Şi ce efectŭ póte sĕ aibă orĭ şi ce încercare a comisiunilorŭ, când vedemŭ că încă şi astădĭ se întêmplă astfelŭ de lucrurĭ, ca şi în trecutŭ?

Edificiele scolare, după cum am disŭ, în unele locurĭ nu corĕspundŭ recerinţelorŭ legale şi mai necorĕspundĕtóre preste totŭ suntŭ în comunele de pre valea Urişului inferiorŭ. Inspectorulŭ reg. scolare, numai această vale nu a visitat'o în anulŭ trecutŭ, ce va dice vĕdêndŭ mai tóte scólele aprópe de a se ruina şi ce opiniune îşĭ va da întêmpinândŭ în mijloculŭ elevilorŭ atâţĭ azbucherĭ, cândŭ vedemŭ că şi despre alte scóle, care faţă cu cele de pre valea acésta stau cu multŭ mai bine, inspec. reg. şĭ-a datŭ o părere neîndestulitóre? Mai e apoi şi neajunsulŭ, că în tóte scólele de pre această vale, afară de cea din Beca română, lipsescŭ până şi cele mai neîncunjurate de lipsă rechisite de învĕţămêntŭ.

Décă pré veneraţii dela mitropolia nu vorŭ ţiné sémă de acestea, ne va merge rĕu. Trebue sĕ punemŭ umĕrŭ la umĕrŭ, sĕ nu ne îngenunche duşmanulŭ cu totulŭ, căcĭ vedemŭ, că furia lui în contra nóstră cresce pe di ce merge.

Valeriu.

Apelŭ
cătră publiculŭ românŭ.*)

Convinsă despre însemnătatea influintei, ce femea are asupra crescerei morale, intelectuale şi fisice a individului şi prin urmare asupra progresului în cultură a popórelorŭ, *associaţiunea transilvană pentru literatura română şi cultura poporului românŭ*, a credutŭ a lucra cu efectŭ mai vĕditŭ pentru realisarea scopurilorŭ ce urmăresce, décă pe lângă lucrarea sa de până acum, îndreptată mai alesŭ asupra cultivărei secsului bărbătescŭ, va contribui şi pentru înaintarea în cultură a femeei române.

Conduse de aceste vederĭ, adunările generale ale associaţiunei transilvane, ţinute la Braşovŭ, Orăştie şi Gherla, au decisŭ înfiinţarea unei scóle superióre de fete cu internatŭ, sub auspiciele acestei associaţiunĭ, cu scopŭ ca fetele române sĕ priméscă nu numai o crescere morală, intelectuală şi fisică mai îngrijită, care şi pe dênsele sĕ le ridice la nivelulŭ, la care se află adevĕrata femee în ţĕrile cele mai înaintate ale Europei, ci totodată sĕ le facă sĕ se simtă şi sĕ lucre întru tóte ca adevĕrate fiice ale poporului, din alŭ cărui sînŭ au eşitŭ, ér părinţilorŭ sĕ li se înlesnéscă lucrarea pentru educaţiunea fiicelorŭ lorŭ.

După planulŭ de organisare adoptatŭ, avêndŭ a se face, pelêngă predarea învĕţămêntului obicinuitŭ în 8 classe, provisiune şi pentru instrucţiunea în lucrările, ce privescŭ mai aprópe chiemarea femeei ca conducĕtóre a economiei casnice, în două cursurĭ anuale complimentare şi pentru internatŭ, — suma de 40 000 fl. v. a., pusă de adunările generale la disposiţia comitetului pentru acestŭ scopŭ, s'a doveditŭ şi s'a recunoscutŭ şi de adunările generale, că nu este de ajunsŭ nicĭ chiar pentru ridicarea edificiului scolarŭ, care reclamă suma de 60,000 fl. v. a. Din acestŭ motivŭ, comitetulŭ a fostŭ îndrumatŭ a cerca acoperirea lipsei prin colecte.

Considerândŭ însĕ, că afară de dídire, care acum este aprópe terminată mai trebuescŭ în internatŭ şi în şcólă mobilarulŭ necesarŭ şi mijlóce de învĕţămêntŭ acomodate cerinţielorŭ pedagogiei, că suntŭ a se restitui fondului generalŭ alŭ associaţiunei anticipaţiunile făcute, ca aşia ea se fie pusă în posiţiune a intimpina, conformŭ cu statutele, şi alte trebuinţe culturale ale poporului românŭ, că este necesarŭ a îngriji de timpuriu de crearea resurselorŭ, carĭ asigurândŭ funcţionarea regulată şi menţinerea la înălţimea sciinţei pedagogice a internatului şi a şcólei, se facă cu putinţă reducerea câtŭ mai însemnată a tacselorŭ pentru internatŭ şi a didactrelorŭ, crearea de locurĭ libere pentru fete mai sirmane şi lărgirea institutului în direcţiile ce necesitatea va indica în viitoriu, — suma de care face trebuinţă, e cu multŭ mai considerabilă decâtŭ cea pusă la disposiţiune de adunările generale

Comitetulŭ associaţiunei decĭ, voindŭ a deschide şcóla superióră de fete cu începerea anului scol. 1886/7 şi conformându-se conclusului adunărilorŭ generale amintite, deşi cunósce pe deplinŭ multele sarcinĭ, ce se împunŭ poporului românŭ, chiar şi numai prin colectele de totŭ feliulŭ, totuşĭ îşĭ ia voie a apela la sprijinulŭ materialŭ şi moralŭ alŭ tuturorŭ românilorŭ, pentru a puté duce la bunŭ sfêrşitŭ lucrulŭ începutŭ. Făcêndŭ acésta convinşĭ suntemŭ, că nu este suflare românéscă, care, fiindŭ vorba de înaintarea în cultură a poporului românŭ prin cultivarea femeei române, se nu grăbéscă a contribul denariulŭ sĕu pentru spriginirea associaţiunei transilvane în susţinerea unei instituţiunĭ, care întregului poporŭ va servi de titlu pentru o legitimă mândrie.

Binevoitorii sprijinitorĭ ai scólei superióre de fete, înfiinţată de asociaţiunea transilvană, vorŭ trimite ofertele lorŭ la comitetulŭ acesteia, în Sibiiu, deadreptulŭ, séu prin direcţiunile despărţĕmintelorŭ asociaţiunei, séu prin bărbaţii de încredere, pe carĭ comitetulŭ îi va designa.

Sumele intrate se vorŭ cuita pe cale diaristică, ér numele dăruitorilorŭ se vorŭ păstra pentru eterna aducere aminte în analele scólei înfiinţate.

Fie ca acestŭ apelŭ se afle deschise inimile tuturorŭ Românilorŭ, carĭ dorescŭ înaintarea şi mărirea némului lorŭ!

Din şedinţa comitetului asociaţiunei transilvane pentru literatura poporului românŭ, ţinută la Sibiiu în 30 Octomvre n. 1885.

Iacobŭ Bologa m. p. vice-preşedinte. *Dr. D. P. Barcianu* m. p. secretarŭ alŭ II-lea

*) Acestŭ apelŭ, pe care l'amŭ primitŭ numai astădĭ, a fostŭ publicatŭ de foile din Sibiiu înainte cu-o sĕptĕmână. Greu drumŭ a trebuitŭ sĕ percurgă dér Apelulŭ până a ajunsŭ la noi. Red.

DIVERSE.

Reclama la americanĭ. — Diarele americane nu cruţă nicĭ unŭ mijlocŭ pentru a'şĭ face abonaţi şi cititorĭ mulţĭ. Intr unulŭ din ele anume »Missurg Advertiser,« se găsea mai dilele trecute unŭ articulŭ de fondŭ, prin care se demonstra într'unŭ modŭ peremptoriu, că semnulŭ celŭ mai sigurŭ alŭ unei morţĭ apropiate este: indiferentismulŭ despre aceea ce se scrie prin diare. Dar cea mai nostimă dintre tóte reclamele este aceea făcută de unŭ diarŭ din Arizona, care publică următorulŭ avisŭ în primele sale colóne: „Cu durere anunţămŭ mórtea lui Viliam Makarov. Fie'i ţĕrîna uşóră! Era celŭ mai onestŭ omŭ din lume. Cu ocasiunea acésta, anunţămŭ că elŭ, cu câteva dile înainte de a muri, s'a abonatŭ pe trei anĭ la diarulŭ nostru plătindŭ înainte costulŭ. Vĕduva sa înconsolabilă póte fi sigură, că'i vomŭ trămite fórte regulatŭ diarulŭ! Ce sufletŭ bunŭ!«

***

Cununiă. — Nicolae I. Ciurcu şi Emilia Cornelia Nicóră îşĭ vorŭ celebra cununia în 8 Noemvre s. n. 1885, la órele 12 a. m. în biserica gr.-orientală din Deva.

***

Cununiă. — Augusto Mazuchi şi Octavia Damianŭ, ne face cunoscută cununia lorŭ, carea se va celebra în biserica gr. or. din Zalatna în 9 Noemvre st. n. a. c. la 1 óră d. a.

Spre sciinţă.

Aducêndŭ la cunoscinţa onoratelorŭ redacţiunĭ ale diarelorŭ, carĭ ne vinŭ gratuitŭ, precum şi a întregului publicŭ românŭ, înfiinţarea unei societăţĭ a Israeliţilorŭ din România, cu titlulŭ usurpatŭ de »Societatea academică a tinerimei romane,« declarămŭ, că societatea »România Jună« nu stă în nicĭ o legătură cu susŭ numita societate, ca una care nu este românéscă şi nicĭ numĕră vr'unŭ membru de naţionalitate română.

Dorimŭ dér sĕ nu se crédă în afară, că aceste două societăţĭ arŭ fi identice séu arŭ urmări acelaşĭ scopŭ şi sperămŭ prin acésta a fi înlăturatŭ órĭ şi ce abusŭ de bunulŭ renume alŭ societăţii nóstre.

Rugămŭ totodată pe acele on. Redacţiunĭ carĭ nu vorŭ fi fostŭ chiarificate în privinţa acésta, din care causă au obvenitŭ unele încurcăturĭ în primirea diarelorŭ, ca pe viitorŭ sĕ binevoéscă a dispune espedarea diarelorŭ sub corecta adresă: Soc. academice „România-Jună" Wien VIII Langegasse 4.

Comitetulŭ societăţii:

Dr. Al. Popŭ, vice-pres. *Petru Spanŭ*, secretarŭ.

BIBLIOGRAFIA.

»Revista Literară,« apare de două orĭ pe lună în Bucurescĭ, sub. direcţiunea lui *St. Velescu*; redactorŭ-administratorŭ Th. M. Stoenescu. Broşura a 24 dela 1 Septemvre 1885 cuprinde: *Cum se judecă operile de artă*, pictură, sculptură, architectură (conferinţă ţinută la Ateneu) de Const. I. *Stăncescu*. — *Din scrierile lui Constantinŭ Golescu* de Dr. M. *Gaster*. — *D'ale vieţii* (Busuioculŭ) de Auguste R. *Clavel*. — *Fata popii a cu stemŭ* (basmŭ) de Dumitru *Stăncescu*. — *Din povestile unchiaşului sfătosŭ* de P. *Ispirescu*. — *Pe lacŭ* (nuvelă, traducţiă după Paria Korigan) de Dumitru *Stăncescu*. — *Oraţiu şi Lidia*, comediă într'unŭ actŭ (după Fr. Ponsard) de Th. M. *Stoenescu*. Redacţia şi administraţia: Pasagiulŭ Românŭ Nr. 3 bis. Abonamentulŭ pe anŭ 20 lei. Preţulŭ unui numĕrŭ 1 leu.

Filiaţiunea copiilorŭ naturalĭ în dreptulŭ românŭ studiu criticŭ de legislaţiune comparată, estrasŭ din volumulŭ I alŭ dreptului civilŭ românŭ, esplicatŭ şi comentatŭ în comparaţiune cu legile vechĭ şi legile straine, de *Dimitrie Alexandrescu*, advocatŭ alŭ baroului din Iaşĭ. Iaşĭ 1885.

Călindarulŭ Poporului pe anulŭ comunŭ 1886 Anulŭ I. Sibiu, institutŭ tipograficŭ, societate pe acţii. Cuprinde pe lângă călindarŭ: *Regenţii europenĭ; Posta; Corespondenţa telegrafică; Raportulŭ între mĕsurile nouĕ şi vechĭ Timbre; Sfaturile părintelui Serafimŭ; Sfaturĭ practice* pentru carĭ au sĕ vêndă séu sĕ cumpere; *Fênaţele şi cultura lorŭ; Trifonŭ hăbăuculŭ;* poveste; *Poesii; Anecdote; Têrgurile* din Ardélŭ, Ungaria, Bucovina şi România. Preţulŭ 20 cr.

Călindarulŭ Caliculuĭ pe anulŭ 1886, séu calendarŭ umoristicŭ şi satiricŭ cu ilustraţiunĭ, alcătuitŭ după gradurile climatice ale pungii Românilorŭ din tótă lumea. Anulŭ I. Sibiu. tiparulŭ şi editura lui W. *Krafft*. Cuprinde: *Partea calendaristică* cu *Cronologia* pe anulŭ 1886 séu anii dela facerea lumii după caliceasca numĕrare, întunecimĭ, regentulŭ anului, posturile în anulŭ 1886; 20 de *ilustraţiunĭ* cu esplicările lorŭ pline de hazŭ; *Scântei şi cenuşe* din filosofia doctorului *Amnarŭ*; din poveştile lui *Stanŭ Păţitulŭ*: popa *Condacŭ* cu popa *Prohodŭ*: *Proiectŭ de lege* după care sudiţii Ungariei potŭ lua frundă 'n buză şi lumea 'n capŭ; *Posta* şi *Telegrafulŭ* din Ungaria şi România; *Têrgurile* din Ungaria, Transilvania şi România; *Timbrulŭ; Anunţurĭ.*

Imbunătăţirea Agriculturei nóstre séu îmbunătăţirea seminţelorŭ agricole, lupta contra secetei, defectele agriculturei nóstre, cultura nutreţului, rotaţiunĭ, de *Stefanŭ Popŭ*. Bucurescĭ, tipografia Stefan Mihălescu, strada Covacĭ Nr. 14 1885.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Noembre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98 35
Rentă de hârtiă 5%	90 40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.—
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C3.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103 50
Bonurĭ rurale transilvane	102.50
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97.70
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 80
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	121.—
Renta de hărtiă austriacă	82 45
Renta de arg. austr.	82 85
Renta de aurŭ austr.	109 20
Losurile din 1860	140 50
Acțiunile băncei austro-ungare	869.—
Act. băncei de creditŭ ung.	286.50
Act. băncei de creditŭ austr.	282 75
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.55
Londra 10 Livres sterlinge	125.20

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 21 Octomvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	87	87½
Renta rom. amort. (5%)	91	91½
» convert. (6%)	87	88
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	102	102½
» „ „ (5%)	86	87
» » urban (7%)	97	98
» » » (6%)	90	91
» » » (5%)	81¾	82¼
Banca națională a României	1080	1190
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
« » » Națională		
Aurŭ	12¾	13.½
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Cursulu pieței Brașovŭ

din 4 Noembre st. n 1885

Bancnote romănescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8 75
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.90	»	9.94
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5 87	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea completă.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a tei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ (	—	9 45	12.50	—
(	—	9.47	1.09	—
Timișŭ	—	10.11	1.40	—
Brașovŭ (	—	10.44	2.27	—
(	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Hașfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighișóra (	10.29	1.30	8.01	—
(	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9 05	—
Mediașŭ	11.54	2.25	9 43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blașiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiușŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirișŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clușiu (	5.56	5.58	12.59	—
(	6.08	6.08	—	8.00
Nedeșdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.05
(	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12.59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
(	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.45	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.06	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu (	—	10.01	5.05	6.43	—
(	12.05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriș	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
(	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiușŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blașŭ	6.02	12 57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copșa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediașŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Brașovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
(	—	5 3	—	—	1.50
Timișŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
(	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicica	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6 14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 53
(	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8 00
Szolnok (	11.02	3.44	11.40
(	11.12	4.02	12.00
Aradŭ	3 37	7.53	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicica	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.43	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timișóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Hațegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Banița	10.11	3.35	6.07
Petroșenĭ	10 43	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6 49	9.33	5 28
Banița	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11.27	7.35
Hațegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10.53	1,35	9.15

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.